

Δραστηριότητα & Φύλλο Εργασίας: Άξονας 2 (ΣΤ' Δημοτικού)

Κειμενικά Είδη, Δομή, Οργάνωση και Γλωσσική Λειτουργία

Στόχοι & Δείκτες Επάρκειας (Άξονας 2 - ΣΤ' Δημοτικού)

- Δείκτης 2.1.1 (Δομή & Οργάνωση Κειμενικών Ειδών):** Αναγνώριση και σύγκριση της συνολικής δομής διαφορετικών κειμενικών ειδών (Επίσημη Επιστολή Επιχειρηματολογίας vs. Ενημερωτικό/Οδηγητικό Φυλλάδιο).
- Δείκτης 2.1.2 (Δομή Παραγράφου & Συνοχή):** Αναγνώριση των δομικών μερών της παραγράφου (θεματική πρόταση, λεπτομέρειες, κατακλείδα) και της λειτουργίας των συνδετικών δεικτών (αιτιολογικοί, αντιθετικοί, χρονικοί, συμπερασματικοί).
- Δείκτης 2.2.1 (Γλωσσική Λειτουργία & Ύφος):** Σύγκριση εγκλίσεων (υποτακτική, προστακτική, οριστική), σύνταξης (ενεργητική vs. παθητική), ύφους (επίσημο vs. άμεσο/οικείο) και πολυτροπικής διάταξης (layout).

Τα Δύο Κείμενα υπό Εξέταση (Σύγκριση Κειμενικών Ειδών & Δομής)

Θέμα: Πρόταση απαγόρευσης των πλαστικών μπουκαλιών νερού μιας χρήσης στο σχολείο και εγκατάσταση σταθμών αναπλήρωσης.

ΚΕΙΜΕΝΟ Α: Επίσημη Επιστολή Επιχειρηματολογίας (Επιχειρηματολογικό Κείμενο)

Θέμα: Επιστολή προς το Δημοτικό Συμβούλιο & τη Διεύθυνση του Σχολείου

Αξιότιμα μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου και Διεύθυνση του Σχολείου,

Με την παρούσα επιστολή, εκ μέρους του Μαθητικού Συμβουλίου, επιθυμούμε να καταθέσουμε μια ουσιαστική πρόταση για την κατάργηση των πλαστικών μπουκαλιών νερού μιας χρήσης στο σχολείο μας και την αντικατάστασή τους με επαναχρησιμοποιούμενα ανοξείδωτα παγούρια.

Αρχικά, η υπερβολική χρήση πλαστικού απορρίπτεται από κάθε σύγχρονη περιβαλλοντική πολιτική. Καθημερινά, στους κάδους του σχολείου μας απορρίπτονται εκατοντάδες πλαστικά μπουκάλια, τα οποία μολύνουν το περιβάλλον. **Επιπλέον**, η τοποθέτηση σύγχρονων σταθμών αναπλήρωσης φιλτραρισμένου νερού θα διασφαλίσει την υγεία των μαθητών, ενώ **παράλληλα** θα εξοικονομήσει σημαντικούς οικονομικούς πόρους για τις οικογένειες μακροπρόθεσμα.

Παρά το γεγονός ότι ορισμένοι ενδέχεται να προβάλουν ως επιχείρημα το αρχικό κόστος εγκατάστασης των σταθμών, η δαπάνη αυτή αντισταθμίζεται πλήρως από τα οφέλη. **Ως εκ τούτου**, οφείλουμε να αναλάβουμε δράση.

Συμπερασματικά, η υιοθέτηση της πρότασης αυτής θα αναδείξει το σχολείο μας σε πρότυπο οικολογικής συνείδησης. Αιτούμαστε τη θετική σας ανταπόκριση.

ΚΕΙΜΕΝΟ Β: Ενημερωτικό & Οδηγητικό Φυλλάδιο (Πολυτροπικό Κείμενο)

Τίτλος: Οδηγός Οικολογικής Δράσης: «Πάμε Πράσινα - Γεμίζουμε Ασφαλά!»

Πάμε Πράσινα στο Σχολείο μας!

Από τη Δευτέρα ακυρώνουμε τα πλαστικά μπουκάλια μιας χρήσης και υιοθετούμε νέες, πράσινες συνήθειες!

Γιατί αλλάζουμε συνήθειες;

- Προστατεύουμε το περιβάλλον από τους τόνους πλαστικού.
- Πίνουμε πάντα φρέσκο και δροσερό νερό.
- Εξοικονομούμε χρήματα καθημερινά!

Οδηγίες Χρήσης σε 3 Απλά Βήματα:

1. **Προμηθευτείτε** το δικό σας ανοξείδωτο παγούρι νερού.
2. **Γεμίστε** το παγούρι σας στους νέους σταθμούς αναπλήρωσης του σχολείου.
3. **Καθαρίζετε** καθημερινά το παγούρι σας στο σπίτι με ζεστό νερό.

Θυμηθείτε: Η προστασία του πλανήτη ξεκινά από το δικό μας σχολείο!

Φύλλο Εργασίας: Σύγκριση Δομής, Γλώσσας & Διάταξης (Άξονας 2)

Συμπληρώστε τον παρακάτω συγκριτικό πίνακα με βάση τα δύο κείμενα:

Κριτήριο Ανάλυσης (Άξονας 2)	Κείμενο Α (Επιστολή)	Κείμενο Β (Φυλλάδιο)
Κειμενικό Είδος & Σκοπός	Επιχειρηματολογική Επιστολή Σκοπός: Πειθώ & έγκριση πρότασης	Ενημερωτικό/Οδηγητικό Φυλλάδιο Σκοπός: Καθοδήγηση & κινητοποίηση
Συνολική Δομή Κειμένου	Εισαγωγή (Θέση) → Κύριο Μέρος (Επιχειρήματα) → Κατακλείδα	Τίτλος → Σύντομη Εισαγωγή → Λίστα Οφελών → Αριθμημένες Οδηγίες
Οργάνωση Παραγράφων & Διάταξη	Συνεχές κείμενο, ολοκληρωμένες παράγραφοι, τυπική μορφή	Πολυτροπική διάταξη, κουκκίδες, αριθμημένη λίστα, έντονα γράμματα
Συνδυαστικοί Δείκτες (Συνοχή)	Αρχικά, επιπλέον, παράλληλα, παρά το γεγονός ότι, ως εκ τούτου, συμπερασματικά	Χρονικοί & αριθμητικοί δείκτες: Από τη Δευτέρα, 1, 2, 3, Θυμηθείτε
Εγκλίσεις & Σύνταξη	Οριστική, Υποτακτική, Παθητική σύνταξη (απορρίπτονται, διασφαλίζει)	Προστακτική, Β' Πληθυντικό, Ενεργητική σύνταξη (προμηθευτείτε, γεμίστε)
Ύφος & Τόνος	Επίσημο, τυπικό, σοβαρό, αντικειμενικό	Άμεσο, οικείο, παρακινητικό, φιλικό

Δραστηριότητα 2: Ανατομία Παραγράφου (Κείμενο Α - 2η Παράγραφος)

Μελετήστε τη 2η παράγραφο του Κειμένου Α και εντοπίστε τα δομικά της μέρη:

1. **Θεματική Πρόταση:** Ποια είναι η κύρια ιδέα της παραγράφου; (Γράψτε την πρόταση).
2. **Λεπτομέρειες / Ανάπτυξη:** Ποια δύο συγκεκριμένα επιχειρήματα/τεκμήρια παρουσιάζονται για να υποστηρίξουν τη θεματική πρόταση;
3. **Συνδυαστικοί Δείκτες:** Ποιες λέξεις χρησιμοποιεί ο συντάκτης για να συνδέσει τις ιδέες μεταξύ τους; (π.χ. Αρχικά, επιπλέον, παράλληλα).

4. Κατακλείδα: Πώς ολοκληρώνεται το νόημα της παραγράφου;

Δραστηριότητα 3: Δημιουργικός Μετασχηματισμός Δομής & Υφους

Αποστολή Μετασχηματισμού: Επιλέξτε μία από τις παρακάτω δύο προκλήσεις:

- **Επιλογή Α:** Μετατρέψτε τη 2η παράγραφο του Κειμένου Α (επίσημο επιχειρηματολογικό) σε ένα ενημερωτικό/οδηγητικό φυλλάδιο με κουκκίδες, έντονα γράμματα και προστακτική έγκλιση (δομή Κειμένου Β).
- **Επιλογή Β:** Μετατρέψτε τις «Οδηγίες Χρήσης» του Κειμένου Β σε μια επίσημη παράγραφο οδηγιών με υποτακτική σύνταξη και συνδετικούς δείκτες (δομή Κειμένου Α).

Ψηφιακά Εργαλεία & Εκπαιδευτικές Ιστοσελίδες (Άξονας 2)

- [Coggle Mind Mapping](#): Εννοιολογική χαρτογράφηση δομής κειμένου και παραγράφων.
- [Storyjumper](#): Δημιουργία και ψηφιακή έκδοση πολυτροπικών ιστοριών.
- [LearningApps.org](#): Διαδραστικές ασκήσεις δομής παραγράφου και συνδετικών δεικτών.
- [Πύλη για την Ελληνική Γλώσσα](#): Λεξικά, γραμματική και δομικά παραδείγματα κειμενικών ειδών.
- [Υπουργείο Παιδείας Κύπρου](#): Επίσημοι Δείκτες Επιτυχίας και Επάρκειας για τη Γλώσσα.

Ρουμπρίκα Αξιολόγησης Δομής & Γλωσσικής Λειτουργίας (Άξονας 2)

Κριτήριο (Άξονας 2)	Αρχάριο (1-2)	Επαρκές (3-4)	Εξαιρετικό (5)
Αναγνώριση Δομής Κειμένου	Δυσκολεύεται να διακρίνει τα μέρη του κειμένου.	Εντοπισμός εισαγωγής, κυρίου μέρους & κατακλείδας.	Πλήρης ανάλυση δομής, παραγράφων & πολυτροπικής διάταξης.
Συνδετικοί Δείκτες & Συνοχή	Δεν χρησιμοποιεί ή εντοπίζει συνδέσμους.	Εντοπίζει βασικούς χρονικούς/αιτιολογικούς συνδέσμους.	Αναλύει & χρησιμοποιεί ποικιλία συνδετικών δεικτών.
Γλωσσική Λειτουργία & Ύφος	Δεν διακρίνει εγκλίσεις & επίπεδα ύφους.	Διακρίνει επίσημο/ανεπίσημο ύφος & βασικές εγκλίσεις.	Συγκρίνει εγκλίσεις, σύνταξη & προσαρμόζει άψογα το ύφος.